

schijnt n.l.
nd der zaak
). Daar blij-
l. of ds H.
zijner ker-
ag afleggen,
ds etc. naar
n?

ord worden,
an ds H. J.
man niet in
er zake van
i, en hij met
tie ten aan-
itspraken en
punt, stelt
ten het „in
opvraag van
ekent: bezit
n vraagt hij
d door
d daarom
genade be-
niet geloofd,
anders den
n, dan is hij
n zijner kerk
slarij vrij te
van 1946 te
j zij zich als
behandelen
rbarende ge-
inderen kun-
mbaren. Die
dandeld, ook
telende in de
tes, dus als
ng bij dezen
orden. Dat is
ng van reeds
en wederge-
ist men, dat
enbaren, niet
zou worden,
worden toe-
rstelling van
rs stellig te
enhoven niet
lijkheid, eene
md schrijven

hem deson-
de vraag is,
et anders ge-
ne kerk, die
treden, oor-
En de ker-
te dezer zake
afgezet, uit
taal afgehou-
verklaringen.
den HEERE
s H. J. Kou-
tenover K. S.
luidelijke ver-
niet gedaan
chrijven niet
enhoven aan
spreiding. Al-
ik en zedelijk
it treden.

REIJNDANUS.

UNICEERD.

de officiele

voortdurend

ij de kerkge-
en gebroken.
rk") is zelfs
et conformee-
zo'n ernstige
aan het kerk-
tag komt men
naar „blijven”
voor het ove-
n.

in 1944 stond

urvoor alleen

de toen geno-
chenhoek;

ken, in verga-

uiten van den

ehenhoek van

leze kerkeraad

ven, toegezon-

ad niet alleen

nsent door de

is toegestaan

ok aan dr K.

werd afgezet,

loopsbediening

overwegende, dat de Generale Synode in haar zit-
ting van 26 Juli j.l. geconstateerd heeft, dat de ker-
keraad met diakenen van Bergschenhoek, blijkens
herhaalde mededeeling in dezen eenparig, en hande-
lende in overleg met de gemeente en met haar in-
stemming, althans zonder van die zijde aan de Gene-
rale Synode kenbaar gemaakt bezwaar, door in toe-
nemende mate zich aan ongeoorloofd verzet en scheur-
making over te geven, op zeer ernstige wijze inbreuk
heeft gemaakt op het verband van alle Geref. Kerken,

dat de kerkeraad, aan wien in de zitting der Gene-
rale Synode van 2 Augustus, nadat op een tweede
citatie verschenen afgevaardigden gehoord en ver-
maand waren, een maand bedenktijd was gegeven,
om te komen tot intrekking van zijn ernstige, onbe-
wezen beschuldigingen en tot het voor vast en bon-
dig erkennen van de besluiten van deze en vorige
Synodes,

dat de kerkeraad intusschen in zijn besluiten van
6, 13 en 16 Augustus zijn beschuldigingen, nog heeft
uitgebreid en voorts inplaats van zich te voegen naar
de beslissingen van de Kerken in Generale Synode
blijven, in woord en daad den band met de Generale
Synode en met de haar en haar besluiten als wettig
aanvaarde Kerken heeft verbroken, besluit:

1. den schismatieken kerkeraad met wie zich onder
zijn leiding stellen niet langer als Geref. Kerk in het
verband van de Geref. Kerken in Nederland te be-
schouwen,

2. aan Deputaten voor de correspondentie met de
Hooge Overheid op te dragen, de Kerk van Berg-
schenhoek van de lijst der bij de overheid bekende
Geref. Kerken te doen afvoeren,

3. aan de classis Rotterdam te verzoeken de trouwe
leden der gemeente, die zich onttrekken aan de leiding
van den schismatieken kerkeraad, te doen opnemen
in één der genabuurde Kerken, en

4. van dit besluit mededeeling te doen aan de broe-
ders L. Schoof en G. van der Kaaden, praeses en scri-
ba van den voormaligen kerkeraad te Bergschenhoek,
aan de classis Rotterdam, de part. Synode van Zuid-
Holland-Zuid en aan alle Geref. Kerken in Nederland,
zults met toezending van het op 26 Juli uitgebracht
rapport”.

Ter toelichting citeeren we nog iets uit het schrij-
ven, dat de kerkeraad d.d. 16 Aug. 1944 aan alle ker-
keraden der Geref. Kerken toezond. Hij vroeg daarin

„dat U zich door duidelijke besluiten met ons los-
maakt van het juk, dat de nog steeds zittende Sy-
node in haar besluiten op de kerken heeft gelegd,
en openlijk terugkeert tot den ouden grondslag van
gehoorzaamheid aan Gods Woord, gelijk vóór dezen
onder ons beleden en erkend in de drie formulieren
van eenigheid van de Dordtsche Kerkenorde, en in
deze alleen.....

Wel verre dus van tot eenige seclarische breuk
met de Kerk van Christus aan te sporen, roepen wij
op tot verlaten van het door de Synode ingesla-
gen seclarische pad en tot gemeenschappelijke ter-
rugkeer naar de gehoorzaamheid aan Hem, die Zijn
Kerk vergadert van den beginne der wereld tot aan
het einde en ons beveelt haar dagelijks te institu-
eeren en heilig te houden”.

Deze oproep was het resultaat van een besluit, door
den kerkeraad genomen op 13 Aug. 1944, om „aller-
eerst zichzelf met de gemeente openlijk vrij te ma-
ken van al zulke door de thans met eigenwillige be-
stuursmacht optredende Synode genomen en beves-
tigde besluiten, door overeenkomstig artt. 7, 28, 29,
30, 32 N.G.B. en artt. 31 en 85 der K.O. alle verplich-
ting tot gehoorzaamheid daaraan nadrukkelijk van zich
te wijzen en zich te houden aan of terug te keeren
tot den reformatorischen grondslag van kerkelijk
leven, zijnde de gehoorzaamheid aan Gods Woord,
gelijk dat voor dezen onder ons beleden werd in de
drie formulieren van eenigheid en erkend in de Dordtsche Kerkenorde en
in deze alleen”.

De kerk van Bergschenhoek is echter niet de eeni-
ge, die als gevolg van de synodebesluiten sinds 1942
werd geëxcommuniceerd.

Hetzelfde is namelijk ook overkomen aan de ker-
ken van Hoek, Axel en Zoutespui in Zeeuwisch-
Vlaanderen.

Reeds op 15 Mei 1944 had de classis Axel het vol-
gende met op één na algemeene stemmen aangenomen:

„De classis Axel der Geref. Kerken verzoekt de
Gen. Synode dringend, gezien den gespannen toestand
in onze Kerken, de bindendverklaring van de
besluiten inzake het genadeverbond voorloopig
op te schorten, en aan de verklaring van
de Synode van Utrecht 1905 geen verdere binding
te geven dan daaraan in 1905 gegeven is;

vraagt de genoemde Synode of zij het voor Gods
aangezicht verantwoord kan hun, die de gansche
H.S. en de Drie formulieren van Eenigheid zonder
eenige reserve aanvaarden, doch door de Synode
uit die Schrift en uit die Formulieren niet overtuigd
zijn, dat zij het zaad des verbonds voor we-
dergeboren mogen houden, daar zij niet wijs willen
zijn boven hetgeen God ons heeft geopenbaard, den
toegang tot den kansel te onthouden of hen van den
kansel te weren”.

Op 2 Sept. 1944 nam de kerkeraad te Hoek het be-
sluit, de binding aan de leeruitspraken en de op grond

daarvan gevelde vonnissen niet voor vast en bon-
dig te houden.

Toen Zeeuwisch-Vlaanderen kort daarop door den
oorlog werd geïsoleerd, bleef deze zaak rusten tot Mei
1945, waarna het genomen besluit praktisch ongewij-
zigd werd gehandhaafd. Tevens werd nu aan de clas-
sis Axel het voorstel gedaan, eveneens uit te spreken
„dat hij (zij) evenmin anderen kan opleggen als
voor zichzelf aanvaardt, dus niet voor vast en
bondig kan houden:

1. de binding aan bovengenoemde „leeruitspra-
ken”, omdat bedoelde binding hun, die de gansche
Heilige Schrift en de 3 Formulieren van Eenigheid
zonder eenige reserve aanvaarden, doch zich niet
kunnen binden aan theologische constructies, waar-
van niet te bewijzen valt, dat ze onwettigbaar over-
eenstemmen met Gods heilig Woord, het bijzonder
ambt onthoudt en ontleent, zoodat er een eigen-
willige scheur in het kerkverband wordt getrokken;

2. de bovengenoemde schorsingen en afzettingen,
omdat ze voortvloeien uit bovenbedoelde valsche
binding en dus berusten op deels ongenoegzame,
deels onjuiste gronden en bovendien op een kerk-
rechtelijke praxis, welke niet is overeenkomstig de
letter en den geest der Kerkenordening;

besluit hiervan kennis te geven aan de Kerken,
de particuliere en Generale Synode, en wekt de
Kerken binnen haar classicaal ressort en voorts
alle Geref. Kerken in Nederland op, voorzover zij
zich van bedoelde handelingen en besluiten der Ge-
nerale Synode nog niet losgemaakt hebben, dit te
doen, opdat de volle gehoorzaamheid aan Gods
Woord, de Formulieren van Eenigheid en de Ker-
kenordening moge terugkeeren, tot eer van Gods
Naam en tot heil van de Kerken, voor wier een-
heid in geloof en gehoorzaamheid de Heere Chris-
tus heeft gebeden en nog bidt”.

Hieraan was nog dit toegevoegd: „De Kerkeraad
vindt zijn vrijmoedigheid voor dit voorstel niet alleen
in het alles beslissende, dat de gehoorzaamheid aan
Gods Woord, de Formulieren van Eenigheid en de
Kerkenordening in ons kerkverband als last is opge-
legd, doch ook in het feit, dat uw vergadering één
en andermaal zich met overgrote meerderheid tegen
de binding aan bedoelde „leeruitspraken” en meer heeft
uitgesproken”.

Tevens trof de kerkeraad maatregelen om te ver-
komen, dat de meerdere vergaderingen door tucht-
maatregelen van bovenaf het recht en de zelfstandig-
heid der plaatselijke kerk zouden trachten aan te
tasten.

Op de classisvergadering van 31 Juli 1945 werd
door den praeses der roepende kerk (ds Kok) direct
bezwaar gemaakt tegen toelating der afgevaardigden
van Hoek! Deze hiërarchische poging tot uitsluiting
werd echter door de vergadering niet aanvaard. Na
bespreking werd het voorstel van Hoek met 10-6
stemmen verworpen. De afgevaardigden van Hoek,
Axel en Zoutespui conformeerden zich niet. Daarop
werd het volgende voorstel van den praeses (ds Tie-
mens) aangenomen:

„De Classis Axel der Geref. Kerken in Nederland,
kennis nemende van de verklaring van de afge-
vaardigden van de kerken van Hoek, Axel en Zoutespui,
dat zij zich niet met het besluit der classis
inzake het voorstel van de Kerk van Hoek ten aan-
zien van de verwerping der dogmatische uitspraken
van de Synode der Geref. Kerken inzake het Ge-
nadeverbond conformeerden,

constateert,
dat de geestelijke eenheid der Geref. Kerken in de
classis is verbroken,
en de grondslag voor verdere samenspreking
ontbreekt,
en verzoekt de afgevaardigden, die met de ver-
klaring instemmen, de vergadering der classis te
verlaten”.

De daad werd bij het woord gevoegd: een afgevaar-
digde van Hoek kreeg zelfs niet meer gelegenheid om
te vragen naar de bedoeling en de consequenties van
dit besluit. Heengaan! dat was het eenige antwoord.
Zoo zijn drie kerken op eenmaal geëxcommuniceerd,
uitgesloten en uitgestooten uit het kerkverband. En
(let wel) vanwege de leer. Uitdrukkelijk wordt de
leer van het genadeverbond als reden aangevoerd. En
de hiërarchische eisch luidde weer, als zooveel malen:
conformeer! Dat is de alpha en de omega van de
kerkelijke „wijsheid” der synodoeraten.

L. DOEKES.

WAAROM NAM DS TOORNVLIET DIT NIET OP?

In nummer 50 van 20 Sept. 1947 van „De Strijden-
de Kerk”, het blaadje, onder eindredactie van ds G.
Toornvliet, dat zich, als eenling onder de kerkelijke
bladen, tot nu toe uitsluitend toelagt op het bestrij-
den van de Geref. Kerken in haar bestaansrecht, dat
tot nog toe dus alleen werkt aan het, zoo mogelijk
vernietigen van die kerken, komt een artikel-
tje voor van ds Toornvliet zelf, getiteld: „Stijlbederf”.
In dat artikelje drukt hij een kaartschrijven af van
een „heldhaftigen schrijver”, „natuurlijk niet onder-
teekend”, waarin ds T. betiteld wordt als „geraffi-
neerd predikant”, als „weleerwaarde leugenaar”, als
„woordverdraaner”.

Naar aanleiding van dit artikelje zond ik ds T.
een schrijven, dat ik hieronder in zijn geheel opneem
en waarbij ik apart een briefje insloot, waarin ik ds
T. meldde, dat hij nu ook m.i. moreel verplicht was
mijn schrijven in „De Strijdende Kerk” op te nemen.
Ik heb nu twee nummers van „De Strijdende Kerk”
afgewacht, maar mijn schrijven is niet door hem op-
genomen. Twee nummers; het zou toch mogelijk zijn,
dat de copie voor het 51ste nummer reeds klaarge-
maakt en verzonden was, toen mijn schrijven binnen-
kwam. In het 52ste nummer staat echter evenmin
iets; ook niet een mededeeling, als b.v. deze: „Het
schrijven van P. J. kon wegens plaatsgebrek nog niet
opgenomen worden”. Niets van dat. Daarom volgde nu
dit artikel voor „De Reformatie”; ik meen, dat ds T.
tijd genoeg gehad heeft, deze zaak tot zijn blaadje
te beperken. Mijn schrijven luidde dan als volgt:

„Den Weleerw. Heer ds G. Toornvliet, Groningen.
Mijnheer de Redacteur!

Naar aanleiding van Uw stukje in „De Strijdende
Kerk” van 20-9-47 over „Stijlbederf” zag ik gaarne
de volgende reactie daarop, in Uw blad opgenomen.

U schrijft: „Ik hoop, dat geen enkel lid onzer ker-
ken zich achter anonymiteit verschuilend ooit zoo
iets zal kunnen schrijven aan een vrijgemaakt predi-
kant”. Ziehier dan een briefje, dat ds Lindeboom van
Kampen ontving, toen hij het beroep, dat de Geref.
Kerk van Leiden op hem had uitgebracht, overwoog.
Het luidt als volgt:

„Leiden, Juli 1947.

Dominee Lindeboom.

U ontving een beroep naar de kerk van 31 te
Leiden. Alvorens een beslissing te nemen moet U
zich goed bedenken wat U doet. U moet weten dat
de kerk van 31 maar bestaat uit een bijeengeraapt
zootje lastigen broeders Hun getal is maar klein.
Mocht U komen reken er dan op dat U verschei-
dene synodale predikanten tegenover U hebt staan
Dr. Westerink, Dr. Dronkert, Dr. Plomp, Dr. Wier-
singa, Dr. Toornvliet, Dr. Maaskant, en Dr. Hager
indien deze het beroep aanneemt: Mocht U het be-
roep opvolgen dan geef ik U de raad, houdt U
kalm in alles, want Uw voorganger Veldman was
maar een groote haaskaak.

Een synodale”.

In de plaatsing van leestekens en in de spelling
is door mij niets veranderd.

Ook dit is slechts één briefje; „van een lid Uwer
kerken”, „zich verschuilend achter anonymiteit”, „aan
een vrijgemaakt predikant”.

Persoonlijk heb ik reeds meer van zulke briefjes
ontvangen. Ik heb ze nooit gepubliceerd. Waarom zou
ik het doen? Dien ik daarmee het werk der Vrijma-
king? In geenens deele; zulke briefjes leiden de aan-
dacht maar af van datgene, waar het om gaat.

Ik betreur het dan ook, dat U onder het door U
ontvangen briefje nog enkele zinnen plaatst, waarin
U het blijkbaar niet laten kunt enkele pikken op den
vrijgemaakten „kring” te geven; b.v.: „te weten, dat
dit kaartschrijven afkomstig is van iemand, die be-
hoort tot een kring, die ernst zegt te maken met be-
lofte en eisch, die de Verbodswraak naar voren
brengt”. U leidt de lezers dus, zonder meer over, van
den persoon van dengene, die U schreef, op den
vrijgemaakten kring; en deze typeert U dan op
deze laudunkende wijze: „die ernst ZEGT te maken
met belofte en eisch”; daarin dit suggereerend: „de
vrijgemaakten ZEGGEN wel, dat ze daar ernst mee
maken, maar ze DOEN het niet!”

U poneert verder: „Verantwoordelijk daarvoor zijn
die mensen, die daarin leiding geven”. Dit „leiding
geven” kan slaan op den vrijgemaakten kring; ook
op het bezig zijn in stijlbederf. Welke van deze twee
U op het oog hebt, valt uit Uw onderschrift niet op
te maken.

In het eerste geval stelt U menschen verantwoor-
delijk, die zulk geschrijf juist ten sterkste verfoeien;
in het tweede geval stelt U menschen verantwoor-
delijk, die niemand concreet aan kan wijzen; maar U
suggereert Uw lezers; natuurlijk zijn dat degenen, die
leiding geven in de vrijgemaakte „kringen”. En zoo
werkt U weer laster in de hand.

Mag ik één raad geven?
Neem het heele artikelje terug; met de erkenning:
„Het spijt me, dat ik het geplaatst heb”.

Want..... de publicatie van dit briefje en Uw on-
derschrift, zijn beide uitingen van..... STIJLBED-
DERF.

En misschien wel van erger.
Leiden. (w.g.) P. JASPERSE”.

Ik vraag nu: zal ds Toornvliet mogelijk NU nog
antwoorden in „De Strijdende Kerk”? Hij blijft m.i.
alsnog moreel verplicht, mijn schrijven, in zijn geheel
op te nemen.

Of..... wacht ds Toornvliet er mogelijk op, dat ik
dezen gang van zaken in „De Reformatie” publiceer,
oordeelende: „dan heb ik een mooi motiefje het niet
meer in „De Strijdende Kerk” op te nemen”; en.....
„De Reformatie” wordt in synodocratische kringen
toch niet noemenswaard gelezen; dan is de zaak voor
ons synodoeraten, in eens in een, ons ongevraagd aan-
geboden, doofpot???

Leiden. P. JASPERSE.